

Vierde Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Stand van zaken Wmo en jeugdhulp, Sociaal Wijkteam en Welzijn September 2020

Voorgesteld besluit

Kennis te nemen van de informatienota.

De huidige stand van zaken op hoofdlijnen

- **We blijven het stuur in handen nemen om te koers te behouden.** De focus op het aanscherpen van de beoordeling van de toegang tot zorg heeft zijn vruchten afgeworpen. We weten beter wat het kader is waar we de aanvragen tot ondersteuning op moeten beoordelen. Daarnaast hebben we beter zicht op de vragen die we voorliggend kunnen bedienen of die gefinancierd dienen te worden vanuit andere gelden. Een helder beoordelingsproces geeft grip en houvast in de koers die we varen.
- **Tot optimale resultaten komen we door leveranciers te betrekken bij de gemeentelijke ambities en kaders.** Het aanpassen van het reglement van toelating geeft leveranciers duidelijkheid en kaders. We spreken aanbieders aan op hun rol hierin en sporen ze aan tot innovatie en verandering passend binnen de gemeentelijke kaders.
- **Aanscherpen bezuinigingsmaatregelen is een continu proces.** We blijven kritisch kijken naar de gestelde maatregelen en scherpen aan waar kan en komen waar mogelijk met nieuwe voorstellen.
- **De corona crisis speelt ons nog steeds parten.** De maatregelen opgelegd door de overheid geven nog steeds een beperking in het volledig kunnen uitvoeren van de bezuinigingsmaatregelen. Daarnaast is de crisis nog steeds gaande en het verloop hiervan onvoorspelbaar en het einde onzeker.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
19-12-2019	Beslisnota subsidie 2020 MeerVoorMekaar en Mee Gelderse Poort, Zaaknummer Z/19/39951
19-12-2019	Informatienota gemeenteraad Contracten Wmo en jeugdhulp 2020 gemeente Wijchen, Zaaknummer Z/19/039952
13-02-2020	Beslisnota Bezuinigingsvoorstel Wmo en jeugdhulp 2020, Zaaknummer Z/20/42891
28-05-2020	Informatienota Stand van zaken Wmo en jeugdhulp, Sociaal Wijkteam en Welzijn 2020 tijdens de Coronacrisis, Zaaknummer Z/20/045731
02-07-2020	Tweede informatie nota Stand van zaken WMO en jeugdhulp, Sociaal wijkteam en Welzijn 1 ^{ste} kwartaal 2020

17-09-2020	Derde informatie nota stand van zaken WMO jeugdhulp, sociaal wijkteam en welzijn 1 ^{ste} halfjaar 2020
------------	---

Aanleiding

Over 2020 is toegezegd om de raad regelmatig te informeren over de stand van zaken rondom de toegang, het zorggebruik en welzijn. Dat doen we in deze informatienota.

Gewenst resultaat

Het terugdringen van de kostenoverschrijding op de onderdelen Jeugdhulp en Wmo in 2020 waarbij het streven is om een reductie van 2,1 miljoen te realiseren.

Toelichting

De raad heeft eerder ingestemd met bezuinigingsmaatregelen om een vermindering van de overschrijding te realiseren. In deze nota gaan we in op de bereikte resultaten tot nu toe en de mogelijkheden tot aanscherping. Tevens schetsen we een beeld of de opdracht behaald kan worden. Daartoe brengen we de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen van de eerste acht maanden in beeld en geven we een prognose van de eindejaarverwachting.

1. Stand van zaken bezuinigingsmaatregelen**1.1 Het verbeteren en stringenter toepassen van Triage.**

We blijven een beroep doen op het zelf oplossend vermogen van de burger en zijn vermogen tot het aanspreken van zijn eigen kracht. De doelstelling is om burgers alternatieven te bieden die sneller inzetbaar zijn en meer aanspraak doen op het zelforganiserende vermogen en eigen kracht van burgers. 'Terug naar normaal' dus; hierbij hoort het accepteren van knelpunten en hobbels in het leven.

We proberen hiermee de aanvragen voor individueel specialistisch maatwerk te verminderen en de aanvragen voor collectieve activiteiten te vergroten. Wanneer de hobbels/ knelpunten het zelf oplossend vermogen van de burger overstijgt, wordt de burger zorgvuldig begeleid naar ondersteuning en passende zorg.

We constateren dat het verbeteren en stringenter toepassen van triage een bezuinigingsmaatregel blijft waarbij er sprake is van een continu proces van verbetering en aanscherping op basis van voortschrijdend inzicht. Daarbij blijven we toegang coachen in deze werkwijze. Ook wordt beleidsmatige en juridische kennis goed gebruikt en ingezet. We werken nadrukkelijk samen, omdat de resultaten alleen optimaal zullen zijn als we alle krachten bundelen.

Doordat we stringenter oordelen merken we wel een toename van klachten van burgers. Deze klachten pakken we op door met burgers in gesprek te gaan om het oordeel uit te leggen en alternatieven te benoemen. Meer duiding over deze klachten leest u in het monitor verslag.

Toegang en welzijn hebben de afgelopen maanden gebruikt om te kijken naar aanvullingen en uitbreidingen van het vrij toegankelijk aanbod. Dit wordt uitgewerkt en ingevoerd in het eerste kwartaal van 2021.

1.2 Het invoeren van budgetplafonds voor leveranciers.

Tot op heden is door de coronacrisis nog geen uitvoering gegeven aan het berekenen en invoeren van de budgetplafonds.

In 2021 gaan we hier mee starten samen met de regio. In de regio werken ze al met richtinggevende plafonds voor aanbieder van zorg met verblijf. Op deze wijze krijgen we meer grip op het budget dat beschikbaar is voor deze specifieke vorm van zorg in relatie tot het werkelijk gebruik. We zullen hier in een volgende nota verder op in gaan.

1.3 Wachlijsten niet hanteren als instrument, maar accepteren dat deze kunnen ontstaan.

Door de coronacrisis hebben veel instellingen tijdelijk een aanname stop gehanteerd. Daarnaast zijn we nog niet gaan werken met budgetplafonds waardoor er vanuit deze beweging geen wachlijsten zijn ontstaan.

Uitzondering is het Sociaal Wijkteam: we willen hier juist wachlijsten voorkomen.

1.4 Het aanscherpen van kwaliteitseisen.

Na juridisch onderzoek blijken de mogelijkheden tot het aanscherpen van de kwaliteitseisen voor een nieuw Open House contract beperkt. Daarom hebben we besloten om de huidige open house contracten waar mogelijk aan te scherpen. We hebben de gemeentelijke visie en uitgangspunten nadrukkelijker benoemd in het reglement van toelating. Dit reglement en bijbehorende stukken zijn vastgesteld in oktober 2020 door het college. De stukken zijn gepubliceerd op de website van het Sociaal Wijkteam bij het onderdeel voor professionals.

In de contractgesprekken met de aanbieders bespreken we de houding en inzet die we van de aanbieder verwachten. We volgen de resultaten nauwlettend

De huidige contracten met aanbieders worden per 1 januari 2021 voor één jaar verlengd. Hierbij geldt één uitzondering. De aanbieders van jeugdzorg met verblijf gaan per 1 januari 2021 over naar het regionale contract. We hebben de kwaliteitseisen van de regio hierbij bekeken. Deze zijn volledig in lijn met ons reglement van toelating 2021. In 2021 zijn we volledig betrokken bij de nieuwe aanbesteding jeugd GGZ van de regio. Ook hier zijn de kwaliteitseisen in lijn met onze kwaliteitseisen. De aanbieders van jeugd GGZ zullen in 2022 instromen in het regionale contract.

We gaan de resultaten en bevindingen van de aangepaste toelating en het beoordelingskader van het Open House volgen. In 2021 (2de kwartaal) willen we u informeren over de mogelijkheden van het toekomstige model. Hierbij gaan we twee modellen uitwerken met voor- en nadelen. Of we gaan verder met het huidige open house construct of we gaan aanbesteden. We geven ook aan welke aanbieders instromen in de regionale (aanbesteding) contracten en welke aanbieders we zelf moeten contracteren.

1.5 Aanpassen van regelgeving

Op grond van de wet zijn we verplicht om zorg te geven op bepaalde gebieden. Welke producten we bieden is niet wettelijk bepaald.

We gaan deskundig advies in winnen van een gespecialiseerd landelijk bureau. We vragen dit bureau om te kijken naar onze regelgeving ten aanzien van WMO en Jeugd Wet met de vraag of er nog mogelijkheden zijn om tot kostenbesparingen te komen. Ook volgen we de landelijke ontwikkelingen met betrekking tot het abonnementstarief.

1.6 Kosten verminderen van dienstverlening.

De raad heeft besloten om de subsidierelatie met Mee de Gelderse Poort per 1 januari 2021 te beëindigen en het personeel voor het Sociaal Wijkteam zelf in dienst te nemen. Er komt nog een informatienota over deze overgang van onderneming naar de raad.

Door aanvullende dienstverlening ontvangt de gemeente een actief signaal te ontvangen wanneer een Wmo-cliënt ook een WLZ-indicatie krijgt. Zo kan een dubbele verstrekking of financiering tijdig worden stopgezet door de gemeente en eventuele betalingen aan zorgaanbieders of ondersteuners worden voorkomen.

2. Mogelijkheden tot aanscherping

2.1 Aanscherpen van de bezuinigingsmaatregelen is een continue proces

De bezuinigingsmaatregelen zijn ingevoerd, met uitzondering van de budgetplafonds. We zien de uitgaven teruglopen. Daar waar mogelijk scherpen we de maatregelen aan op basis van voortschrijdend inzicht. De coronacrisis heeft nog steeds een effect. Onzeker is hoe lang de crisis duurt en wat de beïnvloedbaarheid van deze crisis is op het zorggebruik door inwoners. Dit zullen we moeten accepteren als een gegeven. Op basis van ervaring proberen we tot de juiste inzichten en prognoses te komen. Ondanks de onzekerheid door de corona crisis zijn we ervan overtuigd dat we met de bestaande bezuinigingsmaatregelen goede resultaten bereiken. We beschrijven de aangescherpte maatregelen in deze nota.

- a. Invoering CTA-overleg
 - b. Afbakening en samenwerking front- en backoffice
 - c. Samenwerking onderwijs
 - d. Verminderen voorzieningen
 - e. Versobering huishoudelijke hulp
 - f. Overige maatregelen
- a. *Invoering overleg toegang: Consultatie, toetsing en afhandeling (CTA-overleg)*
We hebben de werkwijze uitgewerkt en het proces beschreven voor een integrale toetsing en afhandeling van aanvragen van burgers voor WMO en jeugdhulp voorzieningen (CTA). We sturen met dit overleg direct op de aanvraag waardoor we in control zijn op betreffende inzet en de daarmee gemoeide kosten. In een volgende nota verwachten we de eerste resultaten te kunnen beschrijven.
- b. *Betere afbakening en samenwerking tussen sociale wijkteam en backoffice.*
De backoffice gaat een deel van de administratieve afhandeling overnemen van het sociaal wijkteam. Dit zorgt voor een kwaliteitsverbetering door minder foutmarges en tijdswinst voor het sociaal wijkteam. Deze tijd kan het sociaal wijkteam inzetten ten gunste van de burgers.
- c. *Intensivering van de samenwerking met het onderwijs.*
Er is nu voor elke school een schoolmaatschappelijk werker (SMW). Veel vragen van jeugdigen en hun ouders kunnen binnen de scholen gesteld en opgepakt kunnen worden door de SMW in de vijf gesprekken module. Dit zorgt voor minder doorgeleiding naar jeugdzorg.
Daarnaast is onderwijs nu samen met schoolmaatschappelijk werk in gesprek over een cursusaanbod binnen het voortgezet onderwijs gericht op mentale weerbaarheid van jongeren. Dit aanbod zal na de kerstvakantie starten. We verwachten dat dit ook zal leiden tot vermindering van individueel maatwerk GGZ voor jongeren en het verbetert daarnaast de samenwerking tussen onderwijs/schoolmaatschappelijk werk, welzijn en GGZ, omdat al deze partijen betrokken zijn bij de ontwikkeling van dit aanbod.
- d. *Verminderen voorzieningen Wmo en jeugdhulp*
Hier zijn geen nieuwe voorstellen. Voor de al doorgevoerde voorstellen verwijzen we naar voorgaande nota's.

e. Herijking van beleid met betrekking tot hulp bij het huishouden in 2021.

De afgelopen twee jaar zien we de uitgaven voor hulp bij het huishouden stijgen.

Belangrijkste oorzaken zijn: de aanzuigende werking van het abonnementstarief, het feit dat mensen langer zelfstandig thuis blijven wonen en de stijgende lonen op grond van de CAO vvt.

Voorstellen om de kosten voor deze voorziening in de toekomst beheersbaar te houden worden in 2021 uitgewerkt.

f. Overige maatregelen:

Doorontwikkeling vrij toegankelijk aanbod:

We blijven het gebruik en ontwikkelen van vrij toegankelijk aanbod bevorderen. Dit doen we samen met MeervoorMekaar. De ontwikkelingen van het basispakket van MeervoorMekaar leest u in het monitor verslag.

Aandacht voor eenzaamheid:

We merken dat eenzaamheid een thema is wat ook extra aandacht vraagt in ons vrij toegankelijk aanbod:

In Wijchen voelen 4 op de 10 inwoners zich tijdens een lange periode eenzaam. Wijchen is geen uitzondering, ook landelijk is eenzaamheid een groeiend probleem. Door de vergrijzing neemt eenzaamheid naar verwachting toe. Langdurige eenzaamheid heeft een negatief effect op zowel mentaal als lichamelijke welzijn. Hierdoor neemt de zelfredzaamheid af, wat uiteindelijk eerder leidt tot het inzetten van zorg.

Begin 2020 is Wijchen aangesloten bij de landelijke coalitie 'Een tegen eenzaamheid'. De Kerngroep Eenzaamheid zet zich in om Eenzaamheid te voorkomen of te verminderen. Door de Corona crisis voelen veel mensen zich eenzaam. De Kerngroep houdt zich bezig met het vergroten van het gevoel van verbondenheid. Ook wordt extra aandacht geven aan groepen inwoners met meer kans op eenzaamheid. Tot slot ligt de focus op extra individuele aandacht voor mensen met eenzaamheidsproblemen, zodat deze problemen niet verder verergeren.

Afspraken met huisartsen:

We hebben een onderzoek laten uitvoeren naar het verwijsgedrag van de huisartspraktijken. Hiermee krijgen we een beeld hoeveel de huisartsenpraktijken verwijzen en naar welke producten. We hebben met de huisartsen besproken wat gewenste routes van verwijzingen zijn. Afsproken is dat het stellen van her- indicaties zo veel mogelijk belegd wordt bij het SWT en het SMW. Dit omdat deze medewerkers de tijd hebben om goed te beoordelen of de resultaten behaald zijn en waarvoor eventueel nog een stukje extra zorg nodig is.

Voor huisartsen is het van belang dat zij de contactpersonen van het sociaal wijkteam en het schoolmaatschappelijk werk goed kunnen bereiken. Ook geven zij aan dat het van belang is dat zij terugkoppeling krijgen en weten wie de regie voert in een casus. Met deze verbeterpunten is het sociaal wijkteam aan de slag gegaan. Dit moet ertoe leiden dat er minder verwijzingen en herindicatie via de huisartsen komen. De huisartsen geven aan goed zicht te hebben op GGZ-problematiek maar beleggen de overige zaken graag bij het SWT en SMW. Dit betekent dat we er als gemeente voor moeten zorgen dat deze capaciteit ook beschikbaar is.

Formatieberekening Sociale wijkteam:

Het opnieuw beschrijven van de werkprocessen van het SWT met een formatie berekening heeft inzichtelijk gemaakt hoeveel formatie er nodig is. Daarnaast heeft het ons geholpen in kwaliteitsverbetering van de werkprocessen en het juist toedelen van de taken in de processen. De formatie berekening is gebaseerd op de actuele werkprocessen, tijdsnormering en het aantal klantvragen. De bevindingen worden in

december aangeboden aan de stuurgroep. De gevolgen voor de formatie beschrijven we in een volgende nota.

Ontwikkeling steunpunt:

Dit product zijn we samen met Welzijn aan het uitwerken. Omdat we dit goed en volledig willen uitwerken kost het meer tijd dan vooraf was ingeschat. De verwachting is dat we kunnen starten in het eerste kwartaal van 2021. We noemen dit steunpunt 'de sociale basis'. Hierin wordt 'de vijf gesprekken module' en 'welzijnsaanbod gericht op zelf versterking' gecombineerd. Door het Steunpunt worden verzoeken om individueel maatwerk (zoals begeleiding voorkomen).

Dit steunpunt is een onderdeel van het volledige uitvoeringsprogramma van Toegang, het plan wordt in December gedeeld met de Stuurgroep. Het plan beschrijft de ambities, de te behalen resultaten en verbindt allerlei onderdelen van de toegang tot zorg (welzijn, sociaal wijkteam, regie team, schoolmaatschappelijk werk, screening).

De aanbieders medeverantwoordelijk maken:

We maken de aanbieders nadrukkelijk medeverantwoordelijk voor vermindering van zorg gebruik en verandering van zorggebruik (van individueel naar groep, vermindering duur en omvang). Dit is een onderdeel van de contractgesprekken die we met de aanbieders voeren.

3. Financiën

3.1 De 2D's financieel op hoofdlijnen

De totale 2D's in de begroting 2020 van de gemeente Wijchen zien er als volgt uit (zie ook 4^e rapportage Wijchen 2020):

<i>X € 1.000</i>	Bedrag Begroot 2020	Bijstelling Perspectiefnota 2020	Rapportage november 2020	SALDO
JEUGD	€ 11.143	€ 11.812	€ 12.345	€ -533
WMO	€ 4.033	€ 4.436	€ 3.652	€ 784
Taakstelling	€ 0	-250	€ 0	€ -250
TOTAAL	€ 15.176	€ 15.998	€ 15.997	€ 1
Compensatie corona	€ 0	€ -344	€ 0	€ -344*
Bedrijfsvoering	1.228	€ 1.228	€ 1.228	€ 0
Totaal 2d	€ 16.404	€ 16.881	€ 17.225	€ -343

* In de Perspectiefnota hadden we de compensatie corona opgenomen onder de 2d's, waardoor we hier nu nog een nadeel van € 344k presenteren. In de 4^e rapportage Wijchen stellen we voor de budgetten vanwege de corona effecten te wijzigen, waarmee het tekort op compensatie corona 2d's uiteindelijk nihil is.

De totale begroting 2020 2D's Wijchen bedraagt € 16,8 miljoen. Met voorliggende periodieke monitorrapportage zoomen we in op een specifiek deel van deze begroting. Namelijk de taken voor Jeugd en Wmo nieuw die per 2020 van Rndom Wijchen zijn overgenomen. Deze hebben een omvang van: **€ 14,5 miljoen** (nulmeting 2020 € 15,4 miljoen *minus* bezuinigingen € 0,9 miljoen). NB> Deze € 14,5 miljoen is niet in één oogopslag te zien in bovenstaande tabel, omdat deze *onderdeel is van* genoemde € 15,998 miljoen.

Daarnaast zijn ook cliëntondersteuning, eigen bijdrage 2D's, mantelzorgwaardering, capaciteitsfinanciering st. Maartenschool, Veilig Thuis, Jeugdbescherming/ Jeugdreclassering en bedrijfsvoering onderdeel van de begroting 2D's.

3.2 De monitorrapportage

Hoofddoel van deze periodieke monitorrapportage is het volgen van en bijsturen op de taken voor Jeugd en Wmo nieuw die per 2020 van Rndom Wijchen zijn overgenomen, bovengenoemde **€ 14,5 miljoen**. Ook komen Jeugdbescherming/ Jeugdreclassering aan de orde en aanvullend WMO- klassiek. We zijn voornemens om vanaf 2021 over de totale 2D's weer integraal te rapporteren via de reguliere P&C- cyclus (en niet meer via losse monitorrapportages). De huidige manier van monitoren, duiden en sturen houden we uiteraard in stand.

Voorliggende informatienota is het vervolg op de doorkijk van het eerste halfjaar 2020 en laat de resultaten en prognose 2020 zien op basis van de *maanden januari t/m augustus 2020*.

Hieronder op hoofdlijnen het verwachte resultaat op dit specifieke onderdeel van de 2D's:

		Begroot 2020 Nulmeting 2020 (incl. bezuinigen)	Prognose 2020	Saldo 2020
	Nulmeting 2020			
Jeugd	€ 11.165.524	€ 10.445.832	€ 11.079.478	€ -633.646
WMO nieuw	€ 4.203.309	€ 4.063.726	€ 3.189.308	€ 874.418
Totaal 2D's	€ 15.368.833	€ 14.509.558	€ 14.268.786	€ 240.772
	omzetgarantie Jeugd en WMO nieuw		€ 235.000	
	Compensatie Corona (steunpakket sept circ 2020)		€ -235.000	
	Totaal 2D's incl. omzetgarantie		€ 14.268.786	€ 240.772

Verwacht resultaat 2020

Vergelijken we de huidige begroting 2020 met de prognose 2020 dan levert dit t.o.v. de begrote € 14,5 miljoen een verwacht voordeel op van afgerond € **241k**.

Per saldo zit de uitdaging in Jeugd (verwachte overschrijding € 633k) en ontstaat ruimte bij de WMO (verwacht voordeel € 874k).

De belangrijkste oorzaken bij Jeugd zijn een aantal nieuwe cliënten op de verblijfsbouwstenen (o.a. gezinshuizen) en toename van de kosten op het Landelijk budget Jeugd. Het verwachte voordeel bij WMO nieuw, zit voor het overgrote deel op de dagbesteding en de begeleiding.

Dit zou betekenen dat op *totaalniveau* de eerste set aan bezuinigen gerealiseerd wordt. Daarnaast realiseren we nagenoeg ook de in de perspectiefnota 2020 ingeschatte aanvullende bezuiniging van € 250k. Punt 3.3 geeft gedetailleerder inzicht in dit verwachte resultaat.

Omzetgarantie en compensatie Corona

Naar verwachting wordt in 2020 op deze onderdelen € 235k aan omzetgarantie verleend. Middels de 4^e rapportage Wijchen worden deze kosten volledig gedekt vanuit het totale steunpakket Corona (septembercirculaire 2020).

3.3 Realisatie januari t/m augustus 2020

In onderstaande tabel de realisatie in de maanden januari t/m augustus 2020, vergeleken met dezelfde periode in 2019. Voor de details en het verhaal áchter de cijfers wordt verwezen naar de Monitorrapportage zelf (zie bijlage).

Financien 2D's Jeugd					
<i>Realisatie in januari t/m augustus 2020 (vergeleken met dezelfde periode in 2019)</i>					
Jeugd	Nulmeting 2020	Begroot 2020 Nulmeting 2020 (incl. bezuinigingen)	januari - augustus 2020	Prognose 2020	januari - augustus 2019
40 JW persoonlijke verzorging	€ 184.000	€ 184.000	€ 142.019	€ 213.029	€ 115.565
41 JW dagbehandeling	€ 840.000	€ 805.000	€ 588.155	€ 909.188	€ 641.505
42 JW vervoersdiensten	€ 72.653	€ 72.653	€ 26.557	€ 39.836	€ 31.879
43 JW verblijf incl behandeling	€ 2.336.000	€ 2.236.000	€ 1.204.283	€ 2.014.338	€ 1.422.351
44 JW verblijf excl behandeling	€ 1.054.755	€ 1.054.755	€ 858.632	€ 1.634.067	€ 608.835
45 JW Jeugdhulp ambulant	€ 2.894.573	€ 2.574.804	€ 1.782.045	€ 2.732.967	€ 1.792.648
46 JW Jeugdhulp crisis	€ 57.912	€ 57.912	€ 14.307	€ 32.022	€ 3.727
54 JW GGZ zorg	€ 2.580.762	€ 2.315.839	€ 1.491.831	€ 2.269.377	€ 1.686.080
JW Lumpsum	€ 344.720	€ 344.720	€ 173.333	€ 260.000	€ 200.001
Landelijk budget Jeugd	€ 269.149	€ 269.149	€ 342.921	€ 521.655	€ 186.942
PGB Jeugd	€ 531.000	€ 531.000	€ 265.200	€ 453.000	€ 350.963
	€ 11.165.524	€ 10.445.832	€ 6.889.283	€ 11.079.478	€ 7.040.496
Financien 2D's WMO					
<i>Realisatie in januari t/m augustus 2020 (vergeleken met dezelfde periode in 2019)</i>					
WMO	Nulmeting 2020	Begroot 2020 Nulmeting 2020 (incl. bezuinigingen)	januari - augustus 2020	Prognose 2020	januari - augustus 2019
PGB WMO	€ 336.000	€ 336.000	€ 191.200	€ 300.000	€ 224.667
WMO dagbesteding	€ 950.674	€ 950.674	€ 433.279	€ 650.941	€ 599.734
WMO persoonlijke verzorging	€ 1.585	€ 1.585	€ -	€ -	€ 900
WMO verblijf	€ 83.650	€ 83.650	€ 37.241	€ 42.935	€ 49.299
WMO begeleiding	€ 2.802.400	€ 2.662.817	€ 1.445.892	€ 2.166.432	€ 1.803.353
WMO Inloopvoorziening GGZ	€ 29.000	€ 29.000	€ 19.333	€ 29.000	€ 32.472
	€ 4.203.309	€ 4.063.726	€ 2.126.945	€ 3.189.308	€ 2.710.425
Totaal 2D's	€ 15.368.833	€ 14.509.558	€ 9.016.228	€ 14.268.786	€ 9.750.921
<i>Omzetgarantie 2020</i>			<i>Jeugd</i>	€ 129.000	
			<i>WMO</i>	€ 106.000	
			Totaal omzetgarantie	€ 235.000	
			Compensatie Corona (steunpakket sept circ 2020)	€ 235.000	
Totaal 2D's incl. omzetgarantie				€ 14.268.786	

3.4 Daling t.o.v. vorig jaar zet zich voort

Als we de realisatie van januari t/m augustus 2020 vergelijken met dezelfde periode vorig jaar, dan zien we op totaalniveau een daling van **7 ton** (Marap Q1+Q2: 5,5 ton). Dit met de kanttekening dat er in 2020 nog over deze periode kan worden gedeclareerd door zorgaanbieders. *Noot: zouden we de 3,5% indexatie in 2020 elimineren, dan komen we afgerond 1 miljoen voordeliger uit t.o.v. dezelfde periode in 2019.*

Daarnaast maakt Corona het vergelijken met 2019 lastiger. Is een daling op onderdelen het gevolg van succesvolle bezuinigingsmaatregelen of is dit een Corona- effect? In hoeverre worden bezuinigingsmaatregelen juist gehinderd door Corona maatregelen? De Corona maatregelen waren vooral gericht op zorggarantie en de doorgang van bestaande zorg, maar niet op de vermindering van zorggebruik. Daarnaast weten we niet of sprake kan zijn van uitgestelde zorg.

3.5 Op onderdelen specifiekere prognoses

Een van de belangrijke speerpunten van de 'monitorgroep' is om de prognose bouwsteen- specifiek te maken. Dit houdt in dat de kenmerken van de specifieke bouwsteen worden meegenomen bij het opstellen van de prognose.

Het specifiek maken van de prognoses is een continu proces. Met name bij de verblijfsbouwstenen Jeugd (dure zorg) is (in nauwe samenwerking met de toegang) op cliëntniveau beoordeeld en ingeschat wat de te verwachten kosten zijn. Hierbij is ook actuele informatie van de aanbieders gebruikt.

3.6 Bezuinigingsmaatregelen

In de monitorrapportage wordt verder ingegaan op de realisatie van de bezuinigingen per bouwsteen.

3.7 WMO klassiek

Op het onderdeel (uitgaven) WMO klassiek verwachten we voor 2020 een voordeel van € 149k, deze is als volgt opgebouwd:

WMO KLASSIEK (uitgaven)			
<i>Begroting en jaarverwachting 2020</i>			
Hulpvorm	begroot 2020	Jaarverwachting 2020	verschil
Hulp bij het huishouden	€ 3.143.195	€ 2.960.195	€ 183.000
Hulp bij het huishouden PGB	€ 230.162	€ 191.162	€ 39.000
Rolstoelen - hulpmiddelen	€ 607.675	€ 607.675	€ -
Vervoersvoorzieningen	€ 454.335	€ 454.335	€ -
Woonvoorzieningen	€ 336.615	€ 409.615	€ -73.000
Totaal	€ 4.771.982	€ 4.622.982	€ 149.000

4. Monitor

In de bijlage ziet u voor de CBS-categorieën met een bezuinigingsmaatregel een specificatie van het zorggebruik.

In de afgelopen acht maanden zijn we bezig geweest met onderstaande verdiepende analyse op het zorggebruik.

4.1 Jeugd

In de monitor zijn we voor de jeugdzorg dieper ingegaan op verblijf, dagbehandeling, ambulant en GGZ. Op deze categorieën zit een bezuinigingsmaatregel. Verblijf is een grote kostenpost voor de gemeente. Bij deze zorgproducten is een stijging te zien in het aantal verwijzingen via gecertificeerde instellingen. De beïnvloedbaarheid van deze verwijzingen voor de gemeente is beperkt omdat het meestal een gedwongen maatregel betreft.

We hebben geconstateerd dat een beperkte groep jeugdige in zorg met verblijf dermate complexe problematieken vertonen dat een zware en op maat gemaakt zorgarrangement noodzakelijk is. De oorzaak van deze problematieken kent meerdere oorzaken waarbij er sprake is van zowel zware psychiatrische problematiek als mede gedragsmatige problematieken.

Een goede ontwikkeling is dat meer zorg in gezinsgericht verblijf plaatsvindt, en minder in niet-gezinsgerichte verblijfsvormen ten opzichte van 2019. Meer informatie hierover is in de monitorrapportage te vinden. Ook zien we dat er in de gezinshuizen in Wijchen veel kinderen met een voogdijmaatregel zitten. Dit wordt nog verder in kaart gebracht voor de andere verblijfsvormen.

Er is een extra compensatie vanuit het Rijk aangevraagd voor deze voogdijkinderen. Enkel gemeenten met een bovengemiddeld aantal voogdijkinderen komt hiervoor in aanmerking. Voor Wijchen is deze extra compensatie goedgekeurd. Dit betekent dat in de decembercirculaire een bedrag van ongeveer 321K wordt toegevoegd aan het gemeentefonds. Dit bedrag is afhankelijk van de aanvragen van andere gemeenten en kan mogelijk nog aangepast worden. De goedkeuring van deze extra compensatie bevestigt het beeld dat Wijchen een fors aantal voogdijkinderen heeft. Bij deze kinderen heeft de gemeente beperkte beïnvloedbaarheid over welke zorg wordt ingezet.

Bij Jeugdhulp ambulant is te zien dat er een toename is in reguliere begeleiding, en een afname van specialistische begeleiding, zoals ook beoogd is in de bezuinigingsmaatregel. Jeugd GGZ laat op dit moment een gestaagde daling zien in het aantal klanten.

Een andere opvallende categorie zijn de LTA (landelijk transitie arrangement). Hier worden kinderen naar verwezen indien er sprake is van problematiek die zo specifiek is dat hier alleen landelijk gespecialiseerde zorg een antwoord op kan geven. We hebben geconstateerd dat het aantal kinderen wat hiervan gebruik maakt is gestegen. Omdat de verwijzing niet via het sociale wijkteam gaan krijgen we lastig informatie over dit zorg gebruik (omvang, duur en inhoud). Vanwege privacy oogpunt delen de aanbieders deze gegevens niet. We weten dat de verwijzingen naar deze zeer gespecialiseerde zorg en het uitvoeren van deze zorg in de regel deskundig en goed verloopt. We hebben weinig zicht op een goede prognose van het gebruik en de mogelijkheden tot versnelt afschalen naar regionale en lokale ondersteuning en zorg. We gaan in 2021 opnieuw in gesprek met de aanbieders om meer zicht op deze laatste punten te krijgen. Het verwijzen naar deze zorg of het beïnvloeden van deze verwijzingen is zo goed als niet mogelijk door een gemeente.

4.2 Wmo

In de monitor zijn we voor de Wmo nieuw dieper ingegaan op reguliere en specialistische begeleiding. Op deze producten of bouwstenen zit een bezuinigingsmaatregel. Op beide producten constateren wij een afname. Sinds april 2020 vindt er sturing plaats vanuit het sociaal wijkteam door bij de toegang een strikt toetsingskader toe te passen. Dit zien we terug in lagere toewijzingen. De realisatie is ook lager: door corona is begeleiding een

aantal maanden minder of heeft de begeleiding op een andere wijze plaatsgevonden. De verruiming van het groepsaanbod is door corona nog niet van de grond gekomen. Ook bij de dagopvang voor ouderen zien we een lagere realisatie. Belangrijkste reden hiervan is dat door corona de dagbestedingslocaties enige tijd gesloten zijn geweest en na heropening te maken hebben met kleinere groepen als gevolg van de 1,5 meter richtlijn.

Voor Wmo klassiek valt de prognose voor de hulp bij het huishouden mee. Als gevolg van Corona wordt minder hulp ingezet (klanten zeggen hulp af of de hulp is ziek). Bij de woningaanpassingen zien we een overschrijding, deze is met name veroorzaakt door een toename van aanvragen voor trapliften. De toenemende vraag past bij de vergrijzingstrend in Wijchen en het feit dat mensen langer zelfstandig thuis blijven wonen.

4. Coronacrisis

In de eerdere informatienota's zijn de gevolgen van de coronacrisis beschreven. We merkten al eerder op dat de we ook binnen de zorg naar een anderhalve meter samenleving zijn gegaan. De maatregelen hebben invloed op zorg en ondersteuning. We weten nog niet wat de invloed is van de crisis op het toekomstig zorggebruik of hoelang de crisis aanhoudt. Dit zullen we op basis van de werkelijkheid en voortschrijdend inzicht gaan ervaren.

5. Vervolg

5.1 Het huidig model Wijchen

In het tweede kwartaal van 2021 ontvangt u een uitwerking van het toekomstig model. Ook beschrijven wij de gevolgen van het stop zetten van de bestuurlijke fusie met Druten. Dit betekent voorlopig het beschrijven van dit nieuwe model voor Wijchen in samenwerking met het rijk van Nijmegen (inclusief Druten).

Wat van wezenlijk belang is en blijft is het goed op orde houden en voortdurend aanscherpen en verbeteren van de gemeentelijke toegang tot zorg. De grootste beïnvloeding op zorggebruik zit bij de toegang tot zorg. Het goed beoordelen en in kaart brengen van de vraag patronen van burgers en het juist inzetten van het vrij toegankelijke aanbod is hierin belangrijk. Dit blijft dan ook een onderdeel waarop wij niet alleen opsturen maar ook voortdurend in verbeteren waar mogelijk en noodzakelijk.

5.2 Contractmanagement

We voeren contract gesprekken met de leveranciers van zorg en welzijn. Hierbij ligt de nadruk op het bespreken van onduidelijkheden in bestaande contracten of opvallende veranderingen in gebruik. Daarnaast bespreken we het aangescherpte reglement van toelating en we vragen aanbieders actief om hun medewerking. Dit hebben we al eerder in deze nota benoemd.

We hebben al eerder met de aanbieders met verblijf op Wijchens grondgebied gesproken, om tot goede samenwerking te komen bij plaatsingen van jeugdige van buiten en binnen Wijchen. Dit resulteerde erin dat we goed weten welke kinderen uit Wijchen hier gebruik van maken en wat de uitstroom profielen zijn. Ook weten we welke kinderen van buiten Wijchen worden geplaatst met een voogdij maatregel. Hierdoor weten we niet alleen welke kosten eraan komen, maar we kunnen ook een prognose maken over de omvang van deze zorg (hoe lang blijft het kind gebruik maken van deze voorziening).

De aanbieders van Zorg met verblijf zullen we in januari gaan spreken in de gezamenlijke contractgesprekken met de regio. Dit gaan we ook doen met de aanbieders van GGZ zorg (instroom contract regio 2022). Dit bespaart tijd en voorbereiding. Daarnaast hebben we dezelfde uitgangspunten als de regio waardoor we sterker staan in

het gesprek met de aanbieders. Voor de aanbieders betekent dit meer consistentie in de regio en minder gesprekken.

5.3 Start steekproeven om kwaliteit te toetsen.

Op dit punt zijn geen aanvullingen op de voorgaande nota te melden.

Bijlagen

1. Monitor jeugd en Wmo jan - augustus 2020